

Научно-практическа конференция
„АГРОБИЗНЕСЪТ И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ – ИКОНОМИКА, ИНОВАЦИИ И РАСТЕЖ”
Scientific and Practical Conference
„AGRIBUSINESS AND RURAL AREAS - ECONOMY, INNOVATION AND GROWTH”

АЗПБ
АСОЦИАЦИЯ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ
ПРОИЗВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

RAPIV

ПРОГРАМА / PROGRAMME

*на Научно-практическа конференция /
at the Scientific and Practical Conference*

„АГРОБИЗНЕСЪТ И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ – ИКОНОМИКА, ИНОВАЦИИ И РАСТЕЖ” „AGRIBUSINESS AND RURAL AREAS - ECONOMY, INNOVATION AND GROWTH”

*организирана от катедра „Аграрна икономика“ в сътрудничество
с Асоциацията на земеделските производители в България (АЗПБ)
и Регионалната агенция за предприемачество и иновации Варна
(РАПИВ) /*

*organized by the Department of Agricultural Economics in cooperation
with the Association of Agricultural Producers in Bulgaria (AAPB) and
the Regional Agency for Entrepreneurship and Innovation Varna
(RAPIV).*

гр. Варна / Varna, Bulgaria

12 октомври 2023 г. / 12 October 2023

ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ:

Председател:

Доц. д-р Мария Станимирова – катедра „Аграрна икономика“

Членове:

Доц. д-р Теодорина Турлакова – ръководител катедра „Аграрна икономика“ при Икономически университет - Варна

Доц. д-р Гергана Славова – катедра „Аграрна икономика“

Доц. д-р Таня Георгиева – катедра „Аграрна икономика“

Доц. д-р Ралица Жекова – директор на Регионална агенция по предприемачество и иновации – Варна (РАПИВ)

Гл. ас. д-р Дамян Киречев – катедра „Аграрна икономика“

Гл. ас. д-р Радмил Николов – катедра „Аграрна икономика“

Гл. ас. д-р Павлина Иванова – катедра „Аграрна икономика“

Ивайло Тодоров – член на Управителния съвет на Асоциация на земеделските производители в България (АЗПБ), докторант катедра „Аграрна икономика“

Пламен Пенев – докторант катедра „Аграрна икономика“

Организационният комитет на Юбилейната научно-практическа конференция

„Агробизнесът и селските райони – икономика, иновации и растеж“ изказва искрената си благодарност за присъствието на всички участници и гости на форума и пожелава крепко здраве, всеотдайност в работата, много професионални успехи, късмет в начинанията!

Бъдете здрави! Благодарим Ви, че сте с нас!

ПРОГРАМА ПО ДАТИ И ЧАСОВЕ

12.10.2023 г. (четвъртък)

- 09:30 - 10:00**   *Регистрация за участие (фоайе пред Зала 1, за онлайн участниците – посредством [електронен регистрационен формуляр](#))*
- 10:00 - 10:20**   *Откриване на Юбилейната научно-практическа конференция и приветствия (Зала 1)
Дистанционно присъединяване с Google Meet:
 <https://meet.google.com/wdr-tddy-ppd>*
- 10:20 - 12:20**   *Пленарни доклади и дискусии (Зала 1)
Дистанционно присъединяване с Google Meet:
 <https://meet.google.com/wdr-tddy-ppd>*
- 12:20 - 12:40**   *Представяне на проекти с участието на катедра „Аграрна икономика“
Дистанционно присъединяване с Google Meet:
 <https://meet.google.com/wdr-tddy-ppd>*
- 12:40 - 13:40**   *Обедна почивка*
- 13:40 - 15:10**   *Заседание по секции (Зала 1)*
- 15:10 - 15:30**   *Кафе пауза*
- 15:30 - 17:00**   *Заседание по секции (Зала 1)*
- 17:00 - 18:30**   *EIT Food Challenge Lab, (Споделено пространство Coworking Space –етаж Н-4)*
- 19:00**   *Дискусионен коктейл за присъстващите участници на конференцията (ресторант „ЧасовникЪ“)
(ул. Княз Николаевич 6А, Червен площад)*

12 октомври 2023 г.

Пленарни доклади

10:20 - 12:20   Заседание Зала 1

Дистанционно присъединяване с Google Meet:

<https://meet.google.com/wdr-tddy-ppd>

Доц. д-р Теодорина Турлакова, гл. ас. д-р Радмил Николов,
Икономически университет - Варна

Българският модел на земеделие - трансформации и диспропорции

Ивайло Тодоров Асоциация на земеделските производители в България
(АЗПБ), Изпълнителен директор на „Агробизнес Консултинг“ ЕООД
*Връзките между необвързаната и обвързаната подкрепа по Общата
селскостопанска политика и социално-икономическото развитие на
селските райони*

Проф. д-р Тодорка Атанасова, ас. д-р Иванка Жекова, Тракийски
университет – Стара Загора

*Развитие на кооперациите в България от момента на тяхното възникване
към настоящото им състояние*

Доц. д-р Ралица Жекова, Регионална агенция по предприемачество и
иновации – Варна (РАПИВ)

*Перспективи пред предприемаческата екосистема в сектора на агро-
храните в България*

Заседанията по секции са организирани както следва:

Секция 1: Икономика, иновации и растеж на агробизнеса

Дистанционно присъединяване с Google Meet:

<https://meet.google.com/wdr-tddy-ppd>

Секция 2: Предизвикателства пред аграрната политика и интегрирано развитие на селските райони

Дистанционно присъединяване с Google Meet:

<https://meet.google.com/wdr-tddy-ppd>

**РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ С УЧАСТИЕ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИ ОТ
КАТЕДРА „АГРАРНА ИКОНОМИКА“ ПРИ ИКОНОМИЧЕСКИ
УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ 2 ГОДИНИ**

*КП-06-Н35/2-18.12.2019 - "Поземлени
отношения и европейска политика: синергия и
перспективи за българското земеделие"*

*КП-06-Н55/1- 15.11.2021 - "Развитие на
селските територии в условията на
трансформираща се към устойчивост
икономика"*

*КП-06-Н65/1 - 12.12.2022 г. - „Кооперативни
модели за правене на бизнес в България и
потенциалът им за прилагане на иновативни
управленски решения"*

*КП-06-Н65/4 - 12.12.2022 г. - „Влияние на
дигитализацията върху иновационните
подходи при управление на човешките ресурси"*

*НПИ – 47 – „Съвременни подходи за устойчиво
управление на агрохранителната верига“*

*НПИ – 50 – „Управленски и правни аспекти на
иновациите и устойчивост в условията на
криза“*

*НПИ – 54 – „ Дигитализация в аграрния
бизнес: влияние върху работната сила“*

*НПИ – 59 – „Развитие на регионални бизнес
модели чрез "зелени инвестиции"*

*НПИ – 72 – „Управление на секторите на
биоикономиката в прехода към устойчивост
на икономиката на България“*

Заседания по секции

Секция I

ИКОНОМИКА, ИНОВАЦИИ И РАСТЕЖ НА АГРОБИЗНЕСА

Модератор: доц. д-р Гургана Славова
Секретар: гл. ас. д-р Павлина Иванова

13:40 - 15:10   Заседание Зала 1

Дистанционно присъединяване с Google Meet:

<https://meet.google.com/wdr-tddy-ppd>

Доц. д-р Петя Брънзова (Институт за икономически изследвания на БАН), ас. д-р Ани Димитрова (Институт за икономически изследвания на БАН), ас. д-р Антон Благов (Университет за национално и световно стопанств – София)

Нововъведения в българското селско стопанство и склонността на фермерите да ги използват

Гл. ас. д-р Елена Шопова (Стопанска академия „Д. А. Ценов – Свищов)
Индивидуални фактори за устойчив управленски процес в агроорганизацията

Гл. ас. д-р Гургана Славова (Икономически университет - Варна), Веселин Павлов

Интегрирано управление чрез комплексен подход за дигитализация в аграрния сектор чрез “Entegra Agri”

Гл. ас. д-р Мария Армянова (Икономически университет - Варна)
Използване на изкуствения интелект в земеделието

Гл. ас. д-р Ирина Йовчева (Колеж по мениджмънт, търговия и маркетинг – София)

Влияние на дигиталното земеделие върху асортиманта от био храни и напитки в търговска верига

Ас. д-р Цветан Марков (Институт по планинско животновъдство и земеделие – Троян, Стопанска академия „Д. А. Ценов – Свищов)
Агробизнес кълстери и иновационни мрежи - катализатори за конкурентоспособност

Chief Assist. PhD Prof. Tsvetan Tsvetkov, Assoc. Prof. PhD Denica Daskalova (Institute of Biology and Immunology of Reproduction “Acad. Kiril Bratanov”, BAS)
Innovative method for cryopreservation of Honey bee semen with antioxidant supplements

Гл. ас. д-р Милкана Мочурова (Институт за икономически изследвания на БАН на БАН)
Развитие на биоикономиката в България – състояние и перспективи

Доц. д-р Любомир Любенов (Русенски университет „Ангел Кънчев“)
Българското пчеларство в международната търговия с мед и пчелни продукти

Elena Hozeeva (International specialist, Education and economy)
Роза и лавандула – засаждане чрез резници и отглеждане при благоприятни условия – като основа на успешен бизнес

Гл. ас. д-р Илияна Кръстева (Стопанска академия „Д. А. Ценов – Свищов)
Възможности за устойчиво управление на почвите

Стефан Генов, Иван Венински (Хл-топмикс, БКМЖ)
Възможности за развитие на месодайното говедовъдство в България чрез коопериране и публично-частни партньорства

Гл. ас. д-р Радмил Николов (Икономически университет - Варна), доц. д-р Радка Иванова (Икономически университет - Варна)
Възможности за енергетично развитие на земеделските стопанства по пътя към устойчивост

15:10 - 15:30

Кафе-пауза – кафе „Академика“

Секция II

**ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД АГРАРНАТА ПОЛИТИКА И
ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

Модератор: доц. д-р Тая Георгиева

Секретар: гл. ас. д-р Дамян Киречев

15:30 - 17:00   Заседание Зала 1

Дистанционно присъединяване с Google Meet:

<https://meet.google.com/wdr-tddy-ppd>

Доц. д-р Мария Станимирова (Икономически университет - Варна)

Актуални тенденции в развитието на пазара на земеделска земя

Проф. д-р Гена Велковска (Висше училище по сигурност и икономика – Пловдив)

Учреденото право на строеж върху земеделски земи – възможности и проблеми

Доц. д-р Валери Велковски (Висше училище по сигурност и икономика – Пловдив)

Някои нормативни и практически аспекти в оземляването на безимотни и малоимотни граждани

Доц. д-р Ивелина Петкова Жечева-Радева (Университет за национално и световно стопанство – София)

Европейска нормативна уредба и контрол при изготвяне на стратегическата рамка на Общата селскостопанска политика

Доц. д-р Тая Георгиева (Икономически университет - Варна)

Концептуална рамка на въздействието на политическите инструменти върху фермерските стратегии за управлението на риска в селското стопанство

Научно-практическа конференция
„АГРОБИЗНЕСЪТ И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ – ИКОНОМИКА, ИНОВАЦИИ И РАСТЕЖ”
Scientific and Practical Conference
„AGRIBUSINESS AND RURAL AREAS - ECONOMY, INNOVATION AND GROWTH”

**Докторант Пламен Пенев (Икономически университет - Варна,
„Агрикор“ ЕООД)**

Предизвикателства пред управлението на риска в зърнопреработвателната
индустрия

**Доц. д-р Антоанета Стоянова (Икономически университет - Варна), гл.
ас. д-р Величка Маринова (Икономически университет - Варна), доц. д-
р Мариета Стефанова (Висше военно-морско училище - Варна)**

Рискове по агрохранителната верига при внос на стоки

**Гл. ас. д-р Цветелина Кабакчиева (Стопанска академия „Д. А. Ценов –
Свищов)**

Търговски стандарти за добри земеделски практики

Д-р Георги Ангелов (Стопанска академия „Д. А. Ценов – Свищов)

Проблеми и предизвикателства при прилагането на подхода ЛИДЕР /
ВОМР)

Гл. ас. д-р Павлина Иванова (Икономически университет - Варна)

Дигиталните компетенции на работната сила в селското стопанство–
предизвикателства за професионалното образование

Гл. ас. д-р Пламен Благоев (Стопанска академия „Д. А. Ценов – Свищов)

Особености на банковата счетоводна политика в аграрния сектор

Гл. ас. д-р Дамян Киречев (Икономически университет - Варна)

Изследване на връзката нетен доход – субсидии в малките фермерски
стопанства в България

Ас. д-р Галина Събчева (Икономически университет - Варна)

Ефективност на оборотния капитал на земеделските кооперации

Научно-практическа конференция
„АГРОБИЗНЕСЪТ И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ – ИКОНОМИКА, ИНОВАЦИИ И РАСТЕЖ“
Scientific and Practical Conference
„AGRIBUSINESS AND RURAL AREAS - ECONOMY, INNOVATION AND GROWTH“

12-14.10.2023 г. (четвъртък - събота / Friday - Saturday)

Co-funded by the
European Union

В рамките на дните РАПИВ ще проведе хакатон, насочен към стартъпи в агрохра-нителния сектор или пред-приемачески таланти с фокус върху 6-те иновативни области на EIT Food. Практическият аспект на форума ще позволи

участниците и гостите на конференцията да се включат в хакатона, а предприемачите да се възползват от техните резултати от научни изследвания, консултантска експертиза и практически опит.

During the days, RAPIV will hold a hackathon aimed at agri-food start-ups or entrepreneurial talents focusing on the 6 EIT Food innovation areas. The practical aspect of the forum will allow participants and guests to engage in the hackathon and entrepreneurs to benefit from their research findings, consultancy expertise and practical experience.

European Institute of
Innovation & Technology

The EIT is a body of the European Union

ПРОГРАМА

12.10.2023 г. (четвъртък) 17:00 - 18:30 ч.

Споделено пространство Coworking Space –етаж Н-4, Икономически университет – Варна

Откриване на събитието – Ралица Жекова, РАПИВ, доц. д-р Мариян Янев -Аграрен университет – Пловдив, EIT Food Hub за България ,доц. д-р Теодорина Турлакова – Ръководител Катедра „Аграрна икономика“, ИУ- Варна

13.10.2023 г. (петък) 9:00 - 18:30 ч.

Споделено пространство Coworking Space –етаж Н-4, Икономически университет – Варна

Презентации на менторите, работа с менторите и експертите - генериране на идеи, оценка на идеите, разработване на канава модел, концепция за прототип

14.10.2023 г. (събота) 9:00 - 14:30 ч.

Работа с менторите, подготовка за презентация

13:00 - 14:00 Представяне пред жури

14:30 - 14:45 Обявяване на резултатите и награждаване

Партньорски организации / Partners organizations

АЗПБ
АСОЦИАЦИЯ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ
ПРОИЗВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ

Асоциация на земеделските производители в България (АЗПБ) – Асоциацията е водещ партньор на катедра „Аграрна икономика“ и водеща браншова организация, отстояваща позициите и защитаваща интересите на своите над 600 членове, с установени партньорски отношения с всички институции и организации, с капацитет, идеи и воля за разрешаване на проблемите и формиране на политиката в селското стопанство и селските райони. АЗПБ работи целеустремено и последователно за защита интересите на българските земеделски производители и тяхното устойчиво бъдеще. Безспорен е приносът на организацията за усъвършенстване и развитие на нормативната база и условията за подпомагане на земеделските стопанства, което насочва българското земеделие към по-добро бъдеще. АЗПБ е водеща страна в проекти като “Cap Green Zone” и „Национална селска мрежа“.

Association of Agricultural Producers in Bulgaria (AAPB) - The Association is a leading partner of the Department of Agricultural Economics and a leading branch organization, defending the positions and protecting the interests of its over 600 members, with established partnership relations with all institutions and organizations, with capacity, ideas and will to solve problems and shape policy in agriculture and rural areas. The Agricultural and Rural Development Association works purposefully and consistently to protect the interests of Bulgarian farmers and their sustainable future. The organisation's contribution to the improvement and development of the regulatory base and the conditions for supporting farms is undeniable, which points Bulgarian agriculture towards a better future. The BDA is a leading party in projects such as the Cap Green Zone and the National Rural Network.

<https://azpb.org/>

Регионална агенция за предприемачество и иновации (РАПИВ) – Варна - РАПИВ е сдружение с нестопанска цел, осъществяваща

дейност в обществена полза, за стимулиране на регионалната икономика, чрез развитие на предприемачеството и иновациите. Основни направления в дейността на РАПИВ са създаване на Високотехнологичен бизнес инкубатор, подобряване на икономическата среда в региона, повишаване на конкурентоспособността на местните предприятия, трансфер на знания, подкрепа на предприемачеството и иновациите и др. От 2023 г. РАПИВ представлява EIT FOOD в България, като точка за контакт за местното представяне на агрохранителния сектор. Ролята на РАПИВ като EIT FOOD Hub в България е да подкрепя иноватори и предприемачи, да организира обучение за стартиращи и развити компании, изследователски центрове, за улесни развитието на агрохранителните екосистеми.

Regional Agency for Entrepreneurship and Innovation (RAPIE) - Varna - RAPIE is a non-profit association, active in the public benefit, to stimulate the regional economy through the development of entrepreneurship and innovation. The main areas of activity of RAPIV are the establishment of a High Technology Business Incubator, improvement of the economic environment in the region, increasing the competitiveness of local enterprises, knowledge transfer, support for entrepreneurship and innovation, etc. From 2023 RAPIV represents EIT FOOD in Bulgaria as a point of contact for local representation of the agri-food sector. The role of RAPIV as EIT FOOD Hub in Bulgaria is to support innovators and entrepreneurs, to organize training for start-ups and mature companies, research centers, to facilitate the development of agri-food ecosystems.

<https://www.rapiv.org/bg/>